

Sygn. akt I C 373/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 września 2014 r.

Sąd Okręgowy w Gdańsku I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący SSO Ewa Karwowska

Protokolant st. sekr. sąd. Danuta Szpanowska- Bartkowska

po rozpoznaniu w dniu 15.09.2014r. w Gdańsku

sprawy z powództwa D. (...) Funduszu (...) w W.

przeciwko K. R. (1)

o zapłatę

I. W zakresie cofniętego powództwa umarza postępowanie.

II. Zasądza od pozwanego K. R. (1) na rzecz powoda D. (...) Funduszu (...) w W. kwotę 609 006,40 zł

(sześćset dziewięć tysięcy sześć złotych 40/100) z ustawowymi odsetkami od dnia 10.02.2014 r. do dnia zapłaty.

III. Zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 38 168 zł

(trzydzieści osiem tysięcy sto sześćdziesiąt osiem złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu .

UZASADNIENIE

Powód D. (...) Fundusz (...) w W. wniósł pozew przeciwko pozwanemu K. R. (1) o zapłatę kwoty 619.006,40 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz kosztami procesu wraz z kosztami zastępstwa procesowego według norm przepisanych. W uzasadnieniu powód wskazał, że jego poprzednik prawny zawarł z K. R. (2) umowę kredytu, zaś prawnym zabezpieczeniem wierzytelności z jej tytułu było poręczenie cywilne udzielone przez pozwanego K. R. (1). Powód podkreślił, że wobec nieuregulowania należności w terminie jego poprzednik prawny podjął kroki zmierzające do wyegzekwowania roszczenia, które skutkowały nadaniem, w dniu 21 listopada 2001 r., klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu wystawionemu przeciwko K. i K. R. (1). Tytuł ten stanowił podstawę wszczęcia postępowania egzekucyjnego, które postanowieniem z dnia 24 kwietnia 2012 r. zostało umorzone. Powód podkreślił, że zawezwał dłużników K. R. (2) i K. R. (1) do próby ugodowej, jednak pozwany K. R. (1) nie stawił się na posiedzenie Sądu. Uzasadniając wysokość dochodzonego roszczenia powód wskazał, że na kwotę dochodzoną pozew składają się: kwota kapitału w wysokości 430.485,61 zł oraz odsetki w wysokości 188.520,79 zł.

Nakazem zapłaty z dnia 3 marca 2014 r. Sąd Okręgowy w Gdańsku uwzględnił żądanie pozwu.

W przepisany terminie pozwany wniósł sprzeciw od powyższego nakazu zapłaty zaskarżając go w całości i wnosząc o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie kosztów procesu według spisu kosztów (14.417 zł). W treści sprzeciwu pozwany przyznał, że jest poręczycielem umowy kredytu zawartej przez K. R. (2) z poprzednikiem prawnym powoda. Zakwestionował jednak zasadność roszczeń powoda wskazując, iż zabezpieczeniem spłaty kredytu były również dwie hipoteki kaucyjne, zaś powód nie wykazał by usiłował wyegzekwować należność z zabezpieczonych nieruchomości.

Zakwestionował także wysokość dochodzonego roszczenia wskazując, że z treści pozwu oraz dołączonych do niego dokumentów nie wynika, dlaczego powód dochodzi roszczenia w takiej wysokości. Pozwany podniósł także zarzut przedawnienia roszczeń powoda.

Na rozprawie w dniu 15 września 2014 r. pełnomocnik powoda cofnął pozew co do kwoty 10.000 zł i zrzekł się roszczenia w tym zakresie.

Sąd ustalił, następujący stan faktyczny:

W dniu 17 grudnia 1999 roku K. R. (2), działając w ramach Kantoru Wymiany Walut (...) z siedzibą w G., zawarła z Bankiem (...) SA z siedzibą w Ł. umowę kredytową nr (...) na kwotę 1.000.000 zł, na okres od dnia 17 grudnia 1999 r. do dnia 15 grudnia 2000 r. Kredyt miał zostać spłacony jednorazowo, w dniu 15 grudnia 2000 r. Prawne zabezpieczenie spłaty kredytu z odsetkami stanowiły:

- hipoteka kaucyjna do kwoty 1.000.000 zł na nieruchomości położonej w R. gm. T. woj. (...), nr KW (...),
- hipoteka kaucyjna do kwoty 200.000 zł na nieruchomości lokalowej, położonej w G., nr KW (...),
- oświadczenia o dobrowolnym poddaniu się egzekucji K. R. (2) i K. R. (1),
- poręczenie wg prawa cywilnego przez K. R. (1). (§ (...) umowy z 17 grudnia 1999 r.)

W dniu 17 grudnia 1999 r. K. R. (1) udzielił Bankowi (...) SA w Ł. solidarnego poręczenia do wysokości 1.000.000 zł za zobowiązania z tytułu kredytu udzielonego K. R. (2), na podstawie umowy kredytowej nr (...) z dnia 17 grudnia 1999 r. Poręczenie obejmowało zobowiązania kredytobiorcy istniejące w chwili udzielenia poręczenia, jak i mogące powstać w przyszłości, gdyby kredytobiorca nie wykonał zobowiązań. Poręczenie miało wygasnąć po całkowitej spłacie kredytu wraz z odsetkami i kosztami udzielonego kredytu. K. R. (1) poddał się także egzekucji do kwoty 1.225.000 zł.

dowód: umowa nr (...) k. 6-10, poręczenie z dnia 17.12.1999 r. k. 11, oświadczenie o poddaniu się egzekucji k. 12

W dniu 27 czerwca 2001 r. Bank (...) SA w Ł. wystawił Bankowy Tytuł Egzekucyjny nr (...) przeciwko K. R. (2), której zobowiązanie wynikało z umowy kredytowej z dnia 17.12.1999 r. nr (...) oraz K. R. (1), którego zobowiązanie wynikało z udzielenia poręczenia cywilnego do umowy kredytowej z dnia 17.12.1999 r. nr (...). Wysokość zobowiązania dłużników wynosiła wówczas 1.106.369,86 zł należności głównej z odsetkami bankowymi oraz 163.682,11 zł odsetek ustawowych za okres od dnia 29.12.2000 r. do 26.06.2001 r.

Postanowieniem z dnia 21 listopada 2001 r. Sąd Apelacyjny w Łodzi zmienił zaskarżone postanowienie Sądu Okręgowego w Łodzi z dnia 25 września 2001 r. i nadał klauzulę wykonalności Bankowemu Tytułowi Egzekucyjnemu nr (...) przeciwko K. R. (2) i K. R. (1), przy uwzględnieniu ograniczenia wynikającego z oświadczeń dłużników o dobrowolnym poddaniu się egzekucji do kwoty 1.225.000 zł, w tym 1.000.000 zł kapitału i 225.000 zł odsetek.

dowód: Bankowy Tytuł Egzekucyjny nr (...) k. 13, postanowienie z 21.11.2001 r. k. 14-15

Postanowieniem z dnia 12 grudnia 2005 r. Sąd Rejonowy w Trzciance przysądził własność nieruchomości położonej w R. (nr KW (...)) za cenę 540.000 zł, która została uiszczona tytułem spłaty należności wynikającej z umowy z dnia 17 grudnia 1999 r. nr (...).

Umową z dnia 29 marca 2010 r. U. T., działając w imieniu K. B. (wcześniej R.), dokonała sprzedaży nieruchomości lokalowej położonej w G. (nr KW (...)). Część ceny sprzedaży w kwocie 60.000 zł została przelana na rachunek (...) Bank SA (następcy prawnego Banku (...) SA) tytułem spłaty należności z umowy z dnia 17 grudnia 1999 r. nr (...).

dowód: postanowienie z 12.12.2005 r. k. 130, akt notarialny Rep. A nr (...) k. 131-137, zeznania świadka K. B. k. 153

Na podstawie warunkowej umowy sprzedaży wierzytelności z dnia 30 września 2011 r., zmienionej aneksem nr(...)z dnia 12 stycznia 2012 r. (...) Bank SA w W. (następca prawny Banku (...) SA w Ł.) dokonał zbycia wierzytelności bankowych, w tym wierzytelności z tytułu umowy kredytowej z dnia 17.12.1999 r. nr (...), na rzecz D. (...) Funduszu(...) w W.. Wartość zadłużenia K. B. (wcześniej R.) na dzień 12 stycznia 2012 r. wynosiła 664.855,46 zł.

dowód: warunkowa umowa sprzedaży k. 18-25, aneks nr (...) k. 26-29, załącznik nr 4 k. 30, odpis z KRS k. 139-143, k.144-148

Postanowieniem z dnia 24 kwietnia 2012 r. Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Gdyni, prowadzący postępowanie egzekucyjne, na podstawie Bankowego Tytułu Egzekucyjnego nr (...) oraz postanowienia z dnia 21.11.2001 r., umorzył postępowanie egzekucyjne wobec sprzedaży wierzytelności i nieprzedłożenia tytułu wykonawczego na rzecz nowego wierzyciela.

dowód: postanowienie o umorzeniu postępowania k. 16-17

Pismem z dnia 18 grudnia 2012 r. powód zawiadzał K. B. (wcześniej R.) oraz K. R. (1) do próby ugodowej w sprawie o zapłatę kwoty 732.684,68 zł wynikającej z umowy kredytowej nr (...) z dnia 17 grudnia 1999 r.

Na posiedzeniu w dniu 28 lutego 2013 r. K. B. zawarła z powodem ugodę, zobowiązując się do zapłaty kwoty 120.000 zł do dnia 31 marca 2013 r. oraz kwoty 30.000 zł w trzydziestu ratach miesięcznych po 1.000 zł. K. R. (1) nie stawiał się na posiedzenie Sądu.

K. B. uiściła na rzecz powoda kwotę 138.000 zł.

dowód: zawiadanie do próby ugodowej k. 31-21, akta sprawy I Co 1/13 - protokół k. 47-48, zeznania świadka K. B. k. 153

Pismem z dnia 13 maja 2013 r., (...) Bank SA w W. działający jako zarządzający sekurytyzowanymi wierzytelnościami powoda, wezwał K. R. (1) do zapłaty, z tytułu poręczenia umowy nr (...)z dnia 17 grudnia 1999 r., kwoty 625.006,40 zł, na która składały się: kwota 436.485,61 zł kapitału, oraz 188.520,79 zł odsetek, oznaczając siedmiodniowy termin płatności. Pozwany nie uczynił zadość żądaniu powoda.

W dniu 27 listopada 2013 r. powód wystawił Wyciąg z ksiąg rachunkowych nr (...), w którym wysokość zobowiązania dłużników została określona na kwotę 619.006,40 zł, w tym 430.485,61 zł kapitału oraz 106.369,85 zł i 82.150,94 odsetek.

dowód: ostateczne wezwanie do zapłaty k. 33, wyciąg z ksiąg rachunkowych k. 34

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie:

Powyższy stan faktyczny, Sąd ustalił na podstawie dokumentów dołączonych do akt niniejszej sprawy oraz zgromadzonych w aktach I Co 1/13, których autentyczność nie była kwestionowana przez strony postępowania, jak i nie budziła wątpliwości Sądu. Sąd oparł się także na niekwestionowanych zeznaniach świadka K. B., które uznał za spójne i konsekwentne. Sąd nie znalazł także podstaw do kwestionowania zeznań pozwanego K. R. (1), jednak nie miały one zasadniczego znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy.

Należy podkreślić, iż stan faktyczny niniejszej sprawy pozostawał bezsporny. Pozwany w treści sprzeciwu przyznał bowiem, iż jest poręczycielem z tytułu umowy kredytu z dnia 17 grudnia 1999 r. Spór sprowadzał się więc do oceny prawnej czy zarzuty podniesione przez pozwanego są zasadne i uniemożliwiają dochodzenie roszczenia zgłoszonego przez powoda. Mając zaś na uwadze ich treść, w pierwszej kolejności należało zbadać zarzut przedawnienia.

Roszczenia banku o zapłatę należności wynikających z umowy kredytu, jako związane z prowadzeniem działalności gospodarczej, przedawniają się z upływem trzech lat (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 2 kwietnia 2008 r., w sprawie III CSK 302/07). Bieg terminu przedawnienia liczy się od dnia, w którym roszczenie stało się wymagalne. Datą początkową dla obliczenia terminu przedawnienia będzie więc termin zapłaty, określony w umowie z dnia 17.12.1999 r. na dzień 15 grudnia 2000 r. Roszczenie powoda uległoby zatem przedawnieniu w dniu 16 grudnia 2003 r. Przepis art. 123 k.c. wskazuje jednak czynności, których dokonanie przerywa bieg przedawnienia. Wśród nich znajduje się podjęcie działań zmierzających bezpośrednio do dochodzenia lub zaspokojenia roszczenia. Słusznie wskazuje pełnomocnik pozwanego, że samo wystawienie Bankowego Tytułu Egzekucyjnego (27.06.2001r.) nie przerywa biegu przedawnienia, jednak wystąpienie o nadanie klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu, już tak. W uchwale z dnia 16 stycznia 2004 r. w sprawie III CZP 101/03 Sąd Najwyższy uznał, że wniosek o nadanie klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu przerywa bieg przedawnienia roszczeń nim objętych. W momencie złożenia wniosku o nadanie klauzuli wykonalności (sierpień - wrzesień 2001 r.) bieg przedawnienia uległ więc przerwaniu. Podobny skutek wywarło wystąpienie do Komornika Sądowego z wnioskiem o wszczęcie postępowania egzekucyjnego. Należy zatem przyjąć, że na skutek działalności wierzyciela, który podjął działania zmierzające do dochodzenia roszczenia (złożenie w 2001 r. wniosku o nadanie klauzuli wykonalności) oraz jego wyegzekwowania (złożenie w 2002 r. wniosku o wszczęcie postępowania egzekucyjnego) doszło do przerwania biegu przedawnienia. Postępowanie egzekucyjne toczyło się do 2012 r. i doprowadziło do wyegzekwowania ponad połowy kapitału kredytu. Postępowanie to zostało, wbrew twierdzeniom pełnomocnika pozwanego, umorzone na skutek zmiany wierzyciela i nieprzedłożenia tytułu wykonawczego na rzecz nowego wierzyciela, w dniu 24.04.2012 r. Po prawomocnym zakończeniu postępowania egzekucyjnego termin przedawnienia zaczął biec na nowo. Powód wniósł pozew w niniejszej sprawie w dniu 10.02.2014 r., a zatem przed upływem trzyletniego terminu przedawnienia. Niezależnie od tego powód, przed wszczęciem niniejszego postępowania, pismem wniesionym w dniu 19 grudnia 2012 r., zaważał pozwanego do próby ugodowej, co zgodnie z utrwalonym orzecznictwem, ponownie przerwało bieg terminu przedawnienia. (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie V CSK 274/13). W świetle powyższego uznać należy, że roszczenie powoda nie uległo przedawnieniu, a zatem zarzut pozwanego nie zasługuje na uwzględnienie.

Pozwany w treści sprzeciwu od nakazu zapłaty zakwestionował także wysokość roszczenia dochodzonego przez powoda. Podniósł także, że powód nie wykazał by podjął próbę wszczęcia egzekucji z nieruchomości zabezpieczających umowę kredytu z dnia 17 grudnia 1999 r. W tym kontekście podnieść należy, że powód, w odpowiedzi na zarzuty pozwanego, przedstawił postanowienie o przysądzeniu prawa własności nieruchomości położonej w R. oraz umowę sprzedaży nieruchomości położonej w G., na których ustanowione były hipoteki kaucyjne zabezpieczające wierzytelności z tytułu umowy kredytu z dnia 17 grudnia 1999 r. Wierzyciel uzyskał zatem zaspokojenie z przedmiotowych nieruchomości, którego wysokość nie pozwoliła jednak na uregulowanie całości zobowiązania. Wierzyciel skorzystał więc z kolejnej formy zabezpieczenia, jaką było poręczenie cywilne. Na marginesie wskazać należy, że to do powoda należał wybór z których form zabezpieczenia skorzysta i w jakiej kolejności. W ocenie Sądu powód, wbrew twierdzeniom pozwanego, wykazał także wysokość dochodzonego roszczenia. Przedłożył bowiem wyliczenie, poparte dowodami, z którego wynika, że na poczet spłaty kapitału zostały zaliczone kwoty uzyskane z egzekucji z nieruchomości położonej w R. (404.732,75 zł), nieruchomości położonej w G. (60.000 zł), jak również kwoty wpłacone przez K. B. na podstawie ugody z dnia 28 lutego 2013 r. w łącznej wysokości 128.000 zł. Kwota kapitału wyniosła więc ostatecznie 430.485,61 zł. Powód w sposób prawidłowy wyliczył także odsetki od kapitału w wysokości 106.369,85 zł oraz dalsze odsetki, należne na podstawie umowy sprzedaży wierzytelności, za okres od dnia 12.01.2012 r. do dnia 28.02.2013 r. w wysokości 82.150,94 zł. W ocenie Sądu, powód wykazał zatem wysokość roszczenia dochodzonego w niniejszym postępowaniu. Ostatecznie, na rozprawie w dniu 15 września 2014 r., powód cofnął pozew co do kwoty 10.000 zł, a zatem zasadne było zasądzenie na jego rzecz kwoty 609.006,40 zł.

Przepis art. 876 § 1 k.c. stanowi, że przez umowę poręczenia poręczyciel zobowiązuje się względem wierzyciela wykonać zobowiązanie na wypadek, gdyby dłużnik zobowiązania nie wykonał. Poręczenie stanowi klasyczną, obok umowy gwarancyjnej czy weksla, postać zabezpieczenia typu osobistego, poprzez umocnienie pozycji prawnej wierzyciela, który może szukać zaspokojenia swojej wierzytelności także z majątku poręczyciela. Podstawą powstania

zabezpieczenia tego typu jest umowa, przez którą poręczyciel zobowiązuje się względem wierzyciela wykonać zobowiązanie, na wypadek gdyby dłużnik zobowiązania nie wykonał. W okolicznościach niniejszej sprawy bezsporne było, że K. R. (1) poręczył umowę kredytową z dnia 17 grudnia 1999 r., którą zawarła K. R. (2) (obecnie B.) z Bankiem (...)SA w Ł., zaś jego odpowiedzialność sięgała kwoty 1.225.000 zł. Odpowiedzialność ta ma charakter solidarny z K. R. (2), co stosownie art. 366 § 1 k.c. powoduje, że wierzyciel może żądać świadczenia od wszystkich dłużników łącznie lub od każdego z osobna.

Mając powyższe na uwadze, należało orzec jak w punkcie II sentencji wyroku. O odsetkach Sąd orzekł na podstawie art. 481 k.c., zgodnie z żądaniem pozwu, mając na uwadze, iż pozew w niniejszej sprawie został wniesiony w dniu 10.02.2014 r.

Wobec tego, iż powód cofnął pozew w zakresie kwoty 10.000 zł, Sąd uznając cofnięcie pozwu za dopuszczalne, na mocy art. 203 § 1 k.p.c. i art. 355 § 1 k.p.c. umorzył postępowanie w zakresie cofniętego powództwa, o czym orzekł w punkcie I sentencji wyroku.

O kosztach, jak w punkcie III, Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c., zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik sporu. Na zasądzone koszty złożyła się kwota 30.951 zł opłaty sądowej od pozwu. Sąd zważył ponadto, iż powód był w niniejszym postępowaniu reprezentowany przez pełnomocnika będącego radcą prawnym, stąd na podstawie § 2 i § 6 pkt 7 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu, zasądził koszty zastępstwa procesowego w wysokości 7.200 zł. Zasądzoną kwotę należało powiększyć o kwotę 17 zł opłaty skarbowej od złożonego do akt sprawy pełnomocnictwa procesowego.